

Nr 130.

Av herr **Hansson** i Vännäsby, om skärpning av straffet för djurplågeri.

Genom olika utvecklingsskeden har djurskyddet i vårt land nått den punkt, att frihetsstraff, om ock den lättare formen därav (fängelse), numera genom 1921 års lagstiftning kan vid svårare fall ådömas för brott enligt strafflagens 18 kap. 16 § för djurplågeri. Det normala straffet är likväl ännu endast böter. Endast steg för steg har sinnet för djurens rätt till skälig hänsyn utvecklats hos vårt folk och därmed vunnit uttryck i lagens bestämmelser om straff för djurplågeri. Efter att från början hava avsett endast egna djur utsträcktes straffet 1907 till alla djur. Den nuvarande lydelsen av strafflagens 18 kap. 16 § är följande:

»Visar någon vid behandling av djur uppenbar grymhet, genom misshandel, överansträngning, vanvård eller annorledes, straffes för djurplågeri med böter. Är djurplågeriet av svår beskaffenhet eller äro omständigheterna eljest synnerligen försvårande, må till fängelse dömas.»

Detta stadgande har därjämte kompletterats med föreskrifter, innefattande rätt för polisman att under vissa förutsättningar omhändertaga djur, som varit utsatta för misshandel eller vanvård. Ett område där någon lagstiftning visserligen ej finnes men av riksdagen begärts (riksdagens skrivelse 1934 nr 125) är formerna för slakt. Det torde väl härvid närmast vara en tidsfråga, när humana metoder i form av bedövningstvång komma att föreskrivas.

Med tacksamhet måste man notera införandet av urbota straff för de svåraste fallen av djurplågeri. Utan tvekan måste dessa brott hänföras till den kategori, där verklig råhet i sinnet ofta kommer till synes. Fall finnas givetvis, där sjukliga anlag ligga till grund för brottet, men i fråga om dem gäller vad som föreskrives i fråga om motsvarande förseelser inom andra områden, nämligen att de böra föranleda vård i annan form, eventuellt omhändertagande, för att skydda samhället mot utslag av sjukt sinnes yttringar. Men, då det gäller de vanliga rent brottsliga företeelserna utan laga ursäkt av antydd art, synes mig numera tiden vara inne för att skrida till en ytterligare skärpning av straffskalan. Liksom det befanns lämpligt att efter 1906 års lagstiftning låta denna verka i uppfostrande syfte några år till 1921 års skärpta bestämmelser tillkommo, lär det nu ej vara ur vägen att taga under övervägande ett ytterligare steg på samma väg. Granskar man en del domar, som under senare år fällts av vederbörande domstolar, kan man ej undgå att finna hurusom desamma, så fullt oantastliga de ur formell synpunkt än må vara, ej längre motsvara det allmänna rättsmedvetandet. Endast i korthet vill jag här erinra om ett par nyligen inträffade fall. En nyburen

ko orkade ej i nog hastig takt följa den skjuts, efter vilken hon bundits vid hemforslandet från marken av henne själv och hennes nyfödda kalv. Ägaren misshandlade djuret i anledning därav så, att det ej längre förmådde röra sig, betäckt som det var av otaliga krossår. Båda ögonen hade vid misshandeln krossats. Straffet härför blev 300 kronors böter. Nyligen lästes om en annan ko, på vilken man i vredesmod förstört inälvorna genom att ränna in en stör i tarmen. Ett dylikt handlingssätt ådagalägger en bestialisk grymhet. Vilket straff vederbörande i det senare fallet erhöll känner jag ej, men det högsta, som kan ifrågakomma, är ju ett ej alltför långt fängelsestraff. Det förefaller väl motiverat att samhället på ett vida kännbarare sätt näpser personer med sådan karaktär, som i de båda anförda fallen tagit sig vedervärdiga uttryck. Vårt folk har nu så länge levat ett kulturfolks liv i fred utan att hava exempelvis ett krigs förvildande inflytelse att undskylla sig med, att brott som tyda på ovanlig råhet också böra bestraffas på ett sätt, som tydligt markerar samhällets kraftiga avståndstagande därifrån. Andra länder, exempelvis Tyskland, hava bestämmelser om straff för djurplågeri, som äro avsevärt strängare och äga större tillämplighetsområde än hos oss är fallet. Det är ingalunda för tidigt att man även hos oss övergår till liknande inställning gentemot detta spörsmål.

För vanligt djurplågeri synes böter eller fängelse böra stipuleras. I fall av svårare beskaffenhet åter, vid mera påtaglig och upprörande råhet, bör däremot kunna dömas till ej blott fängelse utan även straffarbete. Endast genom ett så kraftigt tillmätt straff kan nödig självtukt gentemot djuren ernås.

På grund av vad jag sålunda anført får jag hemställa,

att riksdagen för sin del måtte besluta sådan ändring i strafflagen, att djurplågeri i vanliga fall skall straffas med böter eller fängelse, i svårare fall åter med fängelse eller straffarbete.

Stockholm den 19 januari 1935.

Eric Hansson.
